

CU PRIVIRE LA UNELE PROBLEME ALE PROPOZIȚIEI PREDICATIVE

Lect. sup., dr. **Adela NOVAC**,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți

În literatura de specialitate, propoziția predicativă la ora actuală suscită anumite discuții.

Una dintre problemele propoziției predicative este stabilirea inventarului verbelor copulative care îi constituie regenta și constatarea faptului dacă verbele date, considerate elemente nedisociabile ale predicatului nominal, pe bună dreptate, pot regenta o subordonată. Delimitarea propriuzisă a verbelor copulative presupune, mai întâi, stabilirea prealabilă a unor trăsături specifice ale acestora. Astfel, trebuie să menționăm că verbele copulative sînt cele care guvernează două nume în nominativ [Guțu Romalo, *Elemente de lingvistică structurală*, 1967, p. 307]; al doilea nume care intră în relație cu verbul copulativ este neomisibil [Pană Dindelegan, *Teorie și analiză gramaticală*, București, 1994, p. 135]; verbele copulative sînt intransitive [Neamțu, *Elemente de analiză gramaticală*, București, 1989, p. 157]. Așadar, părerile lingviștilor în ceea ce privește verbele copulative – regenți ai subordonatelor diferă de la o lucrare la alta. Unii lingviști reduc categoria verbelor copulative la *a fi*, *a ajunge*, *a deveni*, *a se face*, *a ieși* [Găitănaru, *Propoziția subordonată predicativă* // LLR, nr. 3, 1999, p. 12], alții completează clasa lor cu *a se naște*, *a se chema*, *a se numi*, *a se crede*, *a se simți* etc. [Jordan, Robu, *Limba română contemporană*, București, 1978, p. 452.] etc.

Trebuie să concretizăm însă că aceste verbe (oricare ar fi inventarul lor) nu întotdeauna sînt copulative, ci numai în situația cînd sînt însoțite de cuvinte cu sensul de *care(va)*, *cine(va)*, *ce(va)*, *cum(va)*: *Ion este învățător (ceva)*; *Ea este înțeleaptă (cumva)* etc.

Un alt aspect al problemei e dacă propoziția predicativă e o propoziție subordonată sau nu. În acest scop, vom analiza în continuare relația care se stabilește între verbul copulativ și numele predicativ. Ce-i drept, și în

această privință părerea lingviștilor diferă. Unii lingviști consideră că verbul copulativ este regent al numelui predicativ [Șerban, *Sintaxa limbii române. Curs practic*, București, 1970, p. 134-135]. În sfârșit, o ultimă opinie e cea potrivit căreia se consideră că între verbul copulativ și numele predicativ există un raport de interdependență identic cu cel dintre subiect și predicat [Irimia, *Structura gramaticală a limbii române. Sintaxa*, Iași, 1983, p. 12].

Analizînd cele spuse mai sus, vom da dreptate lingviștilor care consideră că între verbul copulativ și numele predicativ există un raport de interdependență, similar cu cel care se stabilește între subiect și predicat.

Acestea fiind spuse, reiese că verbul copulativ (nepredicativ) nu poate fi considerat un regent al propoziției predicative, iar propoziția predicativă, la rîndul ei, nu poate fi considerată propoziție subordonată.